

Poštovani!

U pravitku vam šaljem pismo.

S poštovanjem,

Irena Dobrić, prof.

Poštovani!

Najprije bih vam željela zahvaliti za sav trud koji ste uložili u izradu novog pravopisa. Bio je to doista velik projekt, koji ste uspješno priveli kraju.

Nisam kroatist, ali bavim se prevođenjem i imala bih nekoliko pitanja o nekim pravopisnim pravilima koja su navedena u novom pravopisu. Ako smatrate da bi bilo dobro da u pravopisu navedete neke dodatne primjere radi jasnijeg objašnjenja, veoma bih to cijnila, a vjerujem i drugi koji se svakodnevno služe pravopisom.

1) Primijetila sam da u novom pravopisu stoji sljedeće:

Napomena

U naslovu se upitnik može i ne mora pisati:

*Kome zvono zvonj, Zašto sam vam lagala, Kako žive životinje
Čemu?, Kako se na hrvatskome kaže WWW?*

Bi li primjer koji je naveden u *Jezičnom savjetniku* (str. 330-331) koji je izdao Institut sada glasio ovako:

Jesi li čitao Katičićev članak “Što je zapravo sporno?”?

→ *Jesi li čitao Katičićev članak “Što je zapravo sporno?”?*

A što je s ostalim primjerima navedenima u *Savjetniku*? Jesu li oni u skladu s novim pravopisom?

Došljak ga upita: “Čiji si ti?”, a on odgovori ponosno: “Šicin unuk.”

“Već mi je dosta toga tvoga ‘lajkanja’”, reče ljutito majka.

Rođen je negdje u Iliriku pri kraju V. stoljeća (496.?).

Njegov životopisac ističe sve njegove vrline (“živio je čestito ... sve je pošteno radio ... dobar roditeljima, ženi i djeci i ...”)

“Zar niste čuli njegov tjeskobni ‘U pomoć!’?”

2) U novom pravopisu piše:

Napomena

Ako zavisna surečenica objašnjava riječ koja joj prethodi i koja sama nema puno značenje, iza zavisne surečenice također se piše zarez:
Ona kad pada kiša, ne volim se šetati.
Oni koji su kušali njegova jela, kažu da je odličan kuhar.
Sada kad si mi ispričala, sve mi je jasno.

... a piše i ovo:

Napomena

Ako se umetnuta ili dometnuta atributna surečenica napiše sa zarezom, ona dodatno objašnjava imensku riječ na koju se odnosi:
Jabuke, koje su bile zelene, nismo brali.
Nismo brali jabuke, koje su bile zelene.
Sve su jabuke bile zelene i sve su ostale neubrane.
Ako se umetnuta ili dometnuta atributna surečenica napiše bez zareza, ona sužava značenje imenske riječi na koju se odnosi:
Jabuke koje su bile zelene nismo brali.
Nismo brali jabuke koje su bile zelene.
Brali smo jabuke, a one koje su bile zelene ostale su neubrane.

Pitanje: Nije li rečenica „Oni koji su kušali njegova jela, kažu da je odličan kuhar“ isti tip rečenice kao „Jabuke koje su bile zelene nismo brali“? Zašto u prvom primjeru ima zarez, a u drugom ga nema?

Biste li mogli navesti dodatne primjere slične onima koji su navedeni u prvom okviru?

- 3) U Matičinom pravopisu nalazi se tabela s tekstnim konektorima i modalnim izrazima i propisano je kada koristiti odnosno ne koristiti zarez. Biste li mogli navesti više konkretnih primjera u kojima biste prikazali upotrebu zareza u rečenicama koje sadrže tekstne konektore i modalne izraze?
Primjerice, zašto se u rečenici...

Upitno je **međutim** to što je rekao.

... ne koristi zarez, ali se nalazi u sljedećim rečenicama:

• Sve je, **međutim**, pokvarilo loše vrijeme.

• Gledatelji slabije posjećuju stadione kad je na televizijskome programu prijenos utakmica. (...) **Međutim**, ovaj će projekt to promijeniti.

4) U jednoj napomeni stoji:

Napomena

Malim se početnim slovom pišu imena stanovnika naseljenih mjesta, država, kontinenta, planeta, pokrajina, regija, naroda, etničkih skupina i slično s prefiksom *ne-*: *neeuropljanin*, *nespličanin*, *netailijan*, *nehrvat*, *neslovenka*.

Malim se početnim slovom piše riječ koja samo zemljopisno određuje ime naroda, a nije njegov sastavni dio: *gradišćanski Hrvati*, *bokeljski Hrvati*, *moliški Hrvati*, *vojvođanski Hrvati*.

Je li moguće praviti razliku između izraza *nežidov* i *ne-Židov*? Drugim riječima, označava li izraz *nežidov* osobu koja nije židovske vjeroispovijesti ali ujedno i osobu koja je nije židovskog porijekla?

Ispričavam se što vam ovo pismo pišem u zadnji čas. Unaprijed vam se zahvaljujem na pomoći.

S poštovanjem,

Irena Dobrić